

POSTANOWIENIE

24 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 24 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa B. P.

przeciwko Gminie Gryfino

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na skutek wniosku K.K. o zmianę prawomocnego postanowienia Sądu

Najwyższego z 28 czerwca 2019 r., sygn. akt II CSK 704/18 w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce B.P.

zmienia postanowienie Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2019 r., sygn. akt II CSK 704/18 w punkcie 3 (trzecim) ten sposób, że przyznaje radcy pr. K.K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Szczecinie opłatę w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik z urzędu powódki B.P. radca pr. K.K. ustanowiona w sprawie II CSK 704/18 - zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2019 r., II CSK 704/18 odmawiającym przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (pkt 1), którym przyznano także radcy pr. K.K. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Szczecinie kwotę 1800 zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług z

tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym (pkt 3) – wniósł w piśmie z 27 lipca 2023 r. (nadanym 27 lipca 2023 r. – k. 9) skargę o wznowienie postępowania zakończanego wyżej powołanym orzeczeniem Sądu Najwyższego w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia zawartego w jego punkcie trzecim. W treści tak zatytułowanego pisma powołał się na przesłanki określone w art. 416¹ k.p.c. oraz wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 20 kwietnia 2023 r., SK 53/22, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw z 2023 r., pod poz. 842 w dniu 4 maja 2023 r. oraz z 19 kwietnia 2023 r., SK 85/22, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw z 2023 r., pod poz. 796 w dniu 27 lipca 2023 r., w których uznano za sprzeczne z Konstytucją przepisy, na podstawie których przyznano pełnomocnikowi powódki wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Mimo zatytułowania pisma jako skargi o wznowienie postępowania pismo z 27 lipca 2023 r. ze względu na powołanie się w nim na art. 416¹ k.p.c. należało zakwalifikować – zgodnie z treścią tego przepisu – jako wniosek o zmianę prawomocnego postanowienia Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2019 r., II CSK 705/18 w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce B.P.. W orzecznictwie i piśmiennictwie prawniczym przyjmuje się, że w art. 416¹ k.p.c. nie uregulowano skargi o wznowienie postępowania, lecz szczególną procedurę, do której jedynie stosuje się odpowiednio przepisy o wznowieniu postępowania. W przepisie tym wprowadzie mowa jest o możliwości uchylecia postanowień niekończących postępowania w sprawie, jednakże uwzględnienie przepisów art. 359 § 2 i art. 403 § 4 k.p.c. uzasadnia wniosek, że możliwa jest w tym trybie także zmiana prawomocnego postanowienia.

Uwzględniając powyższe należy uznać, że wniosek pełnomocnika powódki wpłynął w terminie określonym w art. 407 § 2 zd, pierwsze w zw. z art. 416¹ k.p.c. Podstawą wydania przez Sąd Najwyższy prawomocnego postanowienia o kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu stanowiły przepisy uznane za sprzeczne z Konstytucją wskazanymi we wniosku wyrokami Trybunału Konstytucyjnego, opublikowanymi w Dzienniku Ustaw i wydanymi w niewadliwym

składach w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. wyrok tego Trybunału z 7 maja 2021 r., skarga nr 4907/18, *Xero Flor przeciwko Polsce*).

Uwzględniając powyższe Sąd Najwyższy zmienił prawomocne postanowienie Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2019 r., II CSK 704/18 zawarte w punkcie trzecim w ten sposób, że przyznał na rzecz radcy pr. K.K. od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Szczecinie opłatę w kwocie 2700 zł, podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Podstawą określenia tych kosztów stanowiły obowiązujące w chwili wydania orzeczenia przepisy § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Sarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2024 r., poz. 764).p

A.G.

r.g.